

តើ ថ្នាំ ដុះ ធ្មេញ ចូល ក្នុង បំពង់
តាម របៀប ណា?

Let's Read

 The Asia Foundation

ឆ្នាំ១៨៧០ ក្នុងទីក្រុងញូឡងដុង រដ្ឋខននិកធីខាត
សហរដ្ឋអាមេរិក នាម៉ោង៧ព្រឹក ក្មេងៗត្រូវបានគេដាស់ឱ្យភ្ញាក់
ពីគេង។ ម្តាយពួកគេឱ្យឈើ និងក្រឡថ្នាំដុសធ្មេញ ហើយតៀន
ពួកគេឱ្យទៅដុសធ្មេញ។

អីគេ? តើខ្ញុំនិយាយអី? «ឈើដុសធ្មេញ?» ត្រូវហើយ! ឈើដុសធ្មេញត្រូវបានគេប្រើប្រាស់នៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៨៧០ ។ ឈើដុសធ្មេញនោះជាឈើដែលមានចុងរសាត់រីកៗ និងសែមម៉ែ។ ក្មេងខ្លះមានសំណាង ក៏មានឈើដុសធ្មេញ ដែលជាសរសៃរោមជ្រូកចងក្លាប់នៅខាងចុង ដើម្បីជួយឱ្យធ្មេញភ្លឺ។

ហើយអីគេមួយទៀតដែលខ្ញុំបាននិយាយ? «ក្រឡថ្នាំ
ដុសធ្មេញ?» ត្រូវហើយ! បំពង់ថ្នាំដុសធ្មេញមិនទាន់បានបង្កើត
នៅឡើយទេ។ ពួកគេប្រើក្រឡ។ ហើយអ្វីដែលក្មេងៗធ្វើមុនគេ
ជារៀងរាល់ព្រឹក គឺជ្រលក់ឈើដុសធ្មេញចូលទៅក្នុងក្រឡប៉ូស៊ី
ឡែន ដែលដាក់ថ្នាំដុសធ្មេញ។

ជាការពិតណាស់ សមាជិកគ្រួសារទាំងអស់ធ្វើដូចគ្នា គឺជ្រលក់
ឈើដុសធ្មេញទៅក្នុងដបប៉ីស៊ីឡែន។ យាយដីដូនមួយក៏ធ្វើ
ដូចគ្នាដែរ។ គាត់មានធ្មេញពណ៌ខ្មៅហើយលឿង ដែលឈើ
ដុសធ្មេញគាត់ក៏ត្រូវគ្នាជាមួយធ្មេញគាត់ទៀត។

ព្រឹកមួយ មានសំឡេងស្រែកបែបខ្លឹមរអើមចេញពីផ្ទះគ្រូពេទ្យ ធ្មេញមួយ។ «អើក...!» វាជាសំឡេងរបស់ លូស៊ីស ដែលជា កូនប្រុសរបស់ពេទ្យធ្មេញឈ្មោះ សេហ្វហ្វិល។ លូស៊ីសមិនព្រម ជ្រលក់ឈើចូលក្នុងក្រឡថ្នាំដុសធ្មេញនោះទៀតទេ ហើយ តាំងពីពេលនោះមកក៏សម្រេចចិត្តប្រើម៉្យាថ្នាំដុសធ្មេញ។ ប៉ុន្តែ លូស៊ីសតែងគិតថា វាត្រូវតែមានវិធីល្អជាងនេះក្នុងការប្រើថ្នាំ ដុសធ្មេញ។

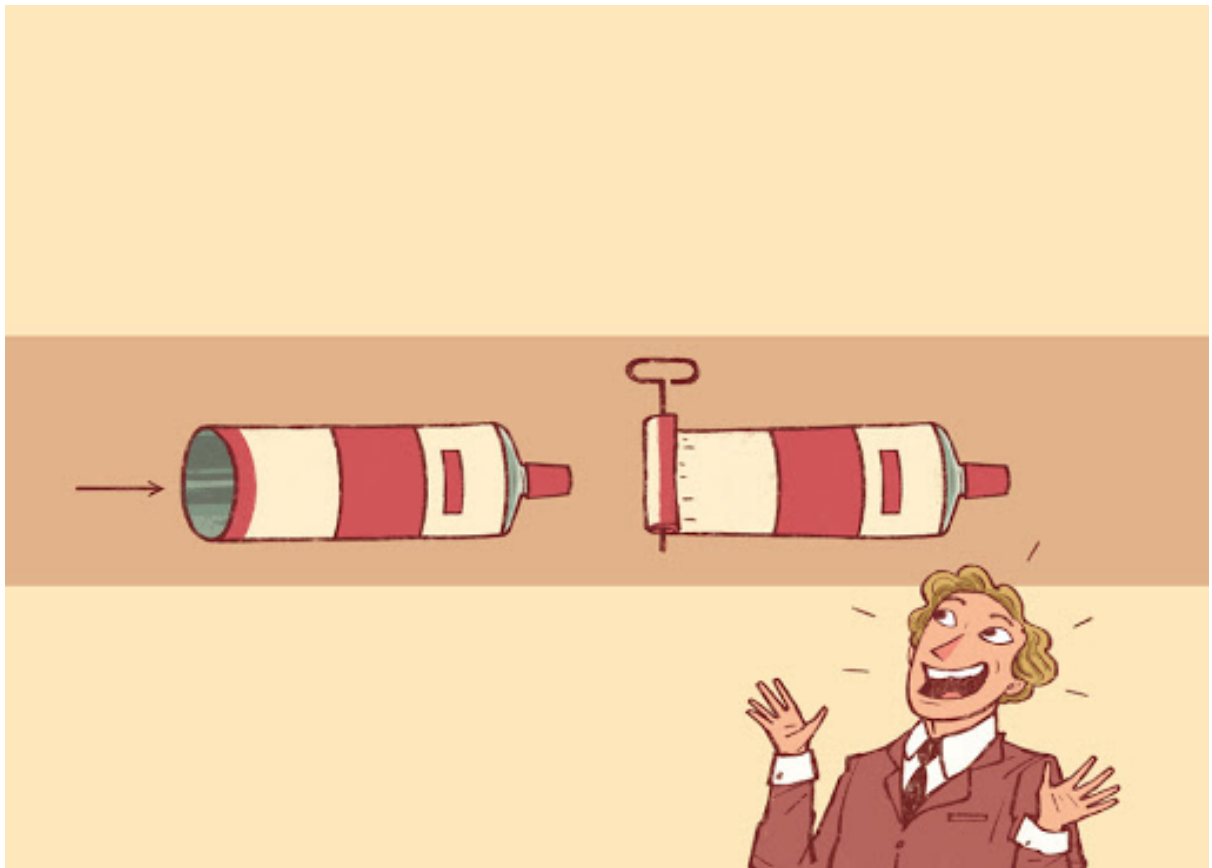
ប៉ុន្មានឆ្នាំក្រោយមក លូស៊ីសបានទៅទីក្រុងប៉ារីសដើម្បីសិក្សា ពីវិទ្យាទន្តសាស្ត្រ។ នៅទីនោះ គាត់បានឃើញវិចិត្រករកំពុង ច្របាច់ថ្នាំពណ៌ ពីបំពង់លោហៈទៅជក់គូររូប។ ហេតុអ្វីបានជា យើងមិនប្រើថ្នាំដុសធ្មេញតាមវិធីនេះដែរទៅ? គាត់ប្រញាប់ ត្រលប់ទៅផ្ទះវិញ ហើយចែករំលែកគំនិតនេះជាមួយឪពុក គាត់។ ឪពុកគាត់យល់ថា គំនិតរបស់គាត់ពិតជាអស្ចារ្យ ណាស់។

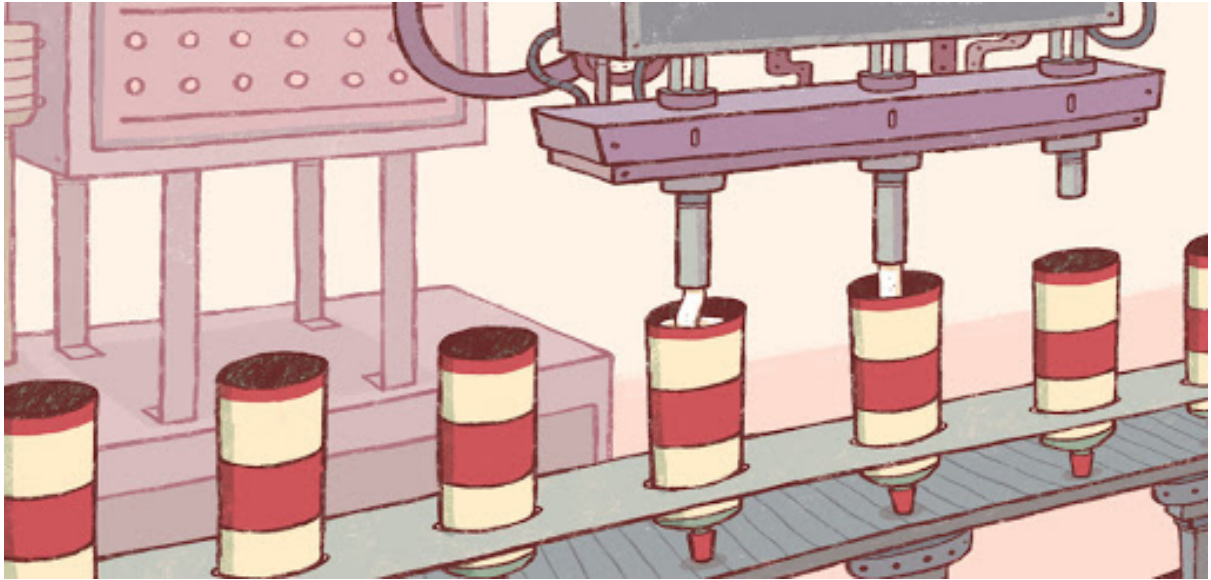
អ្វីដែលលំបាកនោះគឺថា តើធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីយកថ្នាំដុសធ្មេញ
ចេញពីក្រឡ ហើយច្រកចូលក្នុងបំពង់តាមមាត់ដីតូចនោះ។ តើ
អ្នកយល់ថា លូស៊ីសនឹងធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីច្រកថ្នាំដុសធ្មេញ
ចូលក្នុងបំពង់ទទេមួយបាន? តើអ្នកគិតយ៉ាងណា ប្រសិនបើ
អ្នកច្របាច់ថ្នាំដុសធ្មេញច្រើនពេក ទាំងអ្នកនៅមមីមមី
នៅឡើយនោះ ហើយថ្នាំដុសធ្មេញនៅពាសពេញផ្ទៃលុបមុខ
ហើយម្តាយរបស់អ្នកកំពុងតឿនអ្នកថា ឡានសាលានឹងមកដល់
មុខផ្ទះក្នុងពេល២០នាទី និងរឿងចុងក្រោយនោះគឺម្តាយអ្នក
នឹងខឹងយ៉ាងខ្លាំងពេលឃើញអ្នកធ្វើឱ្យប្រលាក់បែបនេះ? តើអ្នក
នឹងធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីច្រកថ្នាំដុសធ្មេញទាំងនោះចូលក្នុងបំពង់
វិញ? តើអ្នកគិតថា លូស៊ីស និងឪពុកគាត់ប្រើវិធីអ្វីដើម្បីច្រកថ្នាំ
ដុសធ្មេញចូលក្នុងបំពង់? ប្រដាប់ត្បាញត្រចៀក? ឬកូនស្លាបព្រា
តូចឆ្មារ? ឬឈើចាក់ធ្មេញ?

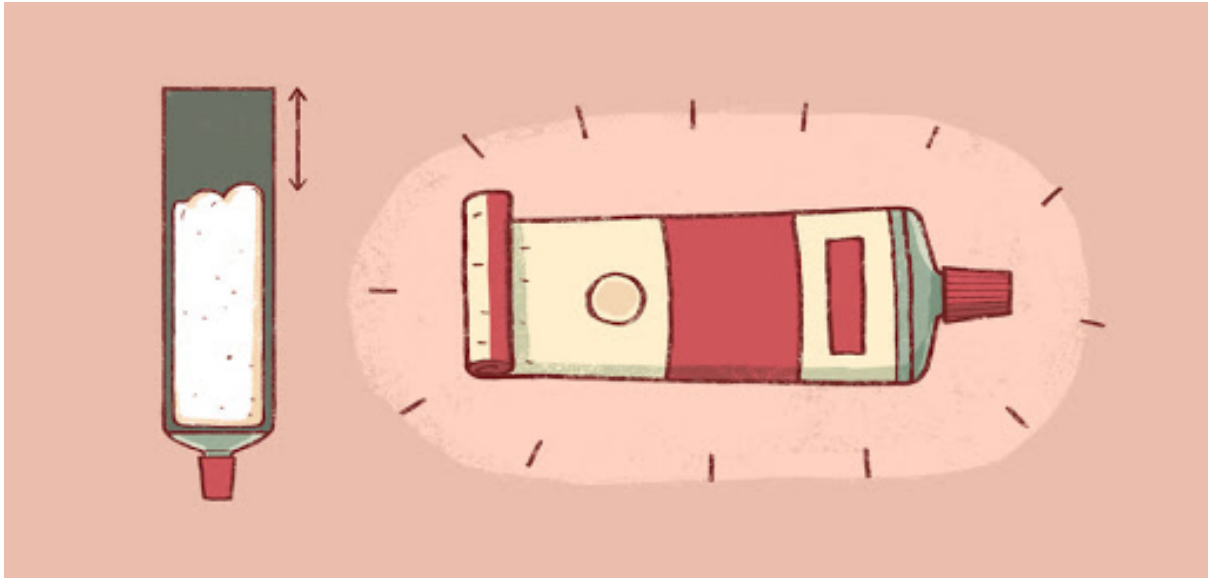

វាមិនពិបាកដូចអ្វីដែលអ្នកបានគិតទេ ព្រោះអ្វីដែលពេទ្យឆ្មេញ សេហ្វហ្វិល និងក្រុមរបស់គាត់បានធ្វើ គឺមិនបើកគម្របទេ។ ត្រឹមត្រូវហើយ ពួកគាត់រក្សាគម្របនៅបិទជិតដដែល ហើយ បើកច្រកតាមមាត់បំពង់នៅចុងម្ខាងទៀត! វាប្រាកដជាងាយ ស្រួលជាង ដោយច្រកចូលបំពង់តាមច្រកមាត់ធំ ជាពិសេសបើ មានអ្វីសម្រាប់ច្របាច់ថ្នាំនោះចូលបំពង់ ដូចជាស៊ីរ៉ាំងជាដើម។ ជាចុងក្រោយ អ្វីដែលយើងត្រូវធ្វើ គឺបិទមាត់នោះឱ្យជិត នោះថ្នាំ ដុសឆ្មេញនឹងមិនចេញមកទេ។

បច្ចុប្បន្ន បំពង់ថ្នាំដុសឆ្មេញត្រូវបានចាក់បំពេញដោយប្រើ
ម៉ាស៊ីន។ បំពង់ទេទាំងអស់ត្រូវតម្រង់ជាជួរ នៅលើខ្សែច្រវាក់
ចល័តមួយ ដោយដាក់ក្បាលបំពង់បិទជិតចុះក្រោម ហើយដាក់
ផ្នែកចំហឡើងលើ។ ធុងដីធំមួយពេញទៅដោយថ្នាំដុសឆ្មេញ
ត្រូវបានដាក់នៅពីលើខ្សែច្រវាក់នោះ។

នៅពីក្រោមធុង ថ្នាំដុសធ្មេញត្រូវបានចាក់ឱ្យចូលក្នុងបំពង់
នៅពេលដែលបំពង់ផ្លាស់ទីតាមខ្សែច្រវាក់ចល័តនោះ។ ប៉ុន្តែ ថ្នាំ
ដុសធ្មេញមិនត្រូវបានបំពេញឱ្យពេញនោះទេ។ ចន្លោះប្រហែល
មួយសង់ទីម៉ែត្រ ត្រូវបានទុកដើម្បីបិទគម្រប។ ពេលនេះបំពង់
រួចរាល់សម្រាប់បិទហើយ។

វិធីបុរាណរបស់ជនជាតិភូមា ដើម្បីធ្វើឱ្យឆ្នេញស្អាត មនុស្សជាច្រើនបានប្រើជាទុន មែកនីម ឬដើមបាប៊ូលជំនួស ឱ្យច្រាសដុសដែលផលិតដោយរោងចក្រ។ ជាទុនធ្វើឱ្យឆ្នេញ និងអញ្ចាញមានសុខភាពល្អ។ ប៉ុន្តែ តើអ្នកដឹងទេថា ច្រាស ដុសឆ្នេញអ្វីដែលល្អបំផុត? នោះគឺចង្កុលដែរបស់អ្នក នេះបើ តាមយោបល់របស់ទន្តបណ្ឌិត។ វាល្អបំផុតសម្រាប់ឆ្នេញ និង អញ្ចាញ។ ចុះអ្នកធ្លាប់ប្រើម្សៅដុសឆ្នេញទេ? តើអ្នកបានសង្កេត ដឹងក្លិនអ្វីដែលភ្ជាប់ជាមួយម្សៅនោះទេ? ឱសថ និងគ្រឿងទេស ដែលល្អសម្រាប់ឆ្នេញ មានដីអង្កាម ផ្កាក្លរ ឈើអែម ម្រេចខ្មៅ និងម្រះព្រៅ។ ការបរិភោគផ្លែឈើដែលមានជាតិសរសៃច្រើន

និងបន្លែ ដូចជាផ្លែប៉ោម និងការ៉ុត គឺល្អណាស់សម្រាប់សម្អាត
ធ្មេញ។

លេងសប្បាយជាមួយគម្របថ្នាំដុសធ្មេញ

Brought to you by

The Asia Foundation

Let's Read is an initiative of The Asia Foundation's Books for Asia program that fosters young readers in Asia and the Pacific.

booksforasia.org

To read more books like this and get further information about this book, visit letsreadasia.org

Original Story

How Does the Toothpaste Get into the Tube?, Published by Pratham Books, © Pratham Books. Released under CC BY 4.0.

This work is a modified version of the original story. © The Asia Foundation, 2018. Some rights reserved. Released under CC BY 4.0.

For full terms of use and attribution,

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Contributing translators: Sovannaroath Tang and Sodany Ouch